

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3442/2020
20.01.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић, Споменке Зарић, Зоране Делибашић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александра Јасика, адвокат из ..., против тужених АД „Железнице Србије“ Београд и АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Београд, ради накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1310/20 од 07.07.2020. године, у седници одржаној 20.01.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ предлог тужиоца за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1310/20 од 07.07.2020. године и пресуда Основног суда у Пожаревцу П1 101/18 од 03.10.2019. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу П1 101/18 од 03.10.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се обавезу тужени да тужиоцу на име накнаде штете за топли оброк и регрес за период од фебруара 2015. године, закључно са августом 2015. године, солидарно исплате појединачне опредељене месечне износе, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Београд, да тужиоцу на име накнаде штете за топли оброк и регрес, за период од септембра 2015. године, закључно са јануаром 2018. године, исплати појединачне опредељене месечне износе, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до коначне исплате, ближе одређене овим ставом изреке. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1310/20 од 07.07.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена

првостепена пресуда, док је ставом другим изреке, одбијен као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужилац, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о истој одлучује као о посебној ревизији применом одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд налази да су испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/2014), за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе, будући да је Врховни касациони суд у више одлука изразио став у ситуацији када послодавац право запослених на исплату трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, не искаже у платној листи запослених, који се разликује од става израженог у побијаној пресуди.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

Према чињеничном стању, на коме су засноване побијане одлуке тужилац је био у радном односу код првотуженог до 01.09.2015. године, од када је код друготуженог на пословима Вештачењем је утврђено да је тужени вршио обрачун зараде тужиоцу као производ вредности једног радног часа, коефицијента радног места и месечног фонда часова, у складу са чланом 5. Анекса Колективног уговора, с тим да тужени накнаду на име топлог obroка и регреса није искажао као посебну ставку у обрачунским листама тужиоца, па је вештак за спорни период утврдио висину ових накнада, у складу са одредбама Колективног уговора првотуженог из 1995.године, који је био важећи када је последњи пут исплатио трошкове исхране и регреса одвојено од зараде и приказао их у обрачунским листама. Тужени нису доставили структуру цене рада.

Нижестепеним одлукама је одбијен тужбени захтев за исплату накнаде регреса за годишњи одмор, као и накнаде на име трошкова исхране у току рада, уз закључак судова да су ови трошкови тужиоцу исплаћени правилно, кроз цену рада, а према општим актима тужених.

Врховни касациони суд налази да је нижестепеним одлукама погрешно примењено материјално право, због чега је чињенично стање остало неправилно утврђено.

Законом о раду прописано је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом, а Законом о изменама и допунама Закона о раду ("Службени гласник РС" бр.61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, прописано је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 1, 5. и 6.), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Почев од 01.01.2006. године, послодавцима је остављена могућност да својим актима о расподели зараде могу уговорити мањи или већи износ регреса и топлог obroка од онога који је предвиђен Општим колективним уговором и Законом о раду, али само уколико су донели одлуку којом су предвидели висину регреса и топлог obroка.

Међутим у конкретном случају тужени у току поступка није доставио такву одлуку суду, као ни судском вештаку ради израде налаза и мишљења, из чега се основано може закључити да исту није ни донео. При том, висина трошкова на име регреса за годишњи одмор и на име трошкова исхране у току рада мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. Имајући ово у виду, не може се прихватити ни навод тужених, као ни закључак другостепеног суда, да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да тужени нису могли да се изјасне о њиховој висини, нити су износ накнаде за регрес и топли оброк исказали у платној листи запослених (па и тужиоца), како је то прописано чланом 105. став 1. и чланом 121. став 1. Закона о раду. На основу изнетог, произлази закључак да су тужени, у погледу исплате наведених накнада, цитиране законске одредбе примењивали на штету тужиоца.

Како је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 3. ЗПП, одлучио као у изреци.

У поновном поступку првостепени суд ће утврдити чињенично стање, имајући у виду примедбе из овог решења, а потом донети правилну и закониту одлуку.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**